

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ

Дидактичні ігри на уроках історії

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.03 Історія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
історії України і методики
викладання історії
Протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Дидактичні ігри на уроках історії
Викладач (-і)	Галицька-Дідух Тамара Вячеславівна
Контактний телефон викладача	59-60-06
E-mail викладача	tamara.halytska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 ЄКТС год. 12 лекції, 18 семінари залік
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	середа 18.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення є форми, методи і засоби проведення дидактичних ігор на уроці історії. Сучасна система освіти виявляє прагнення відповідати прогресивному розвитку суспільства через активний пошук нових методологічних підходів до її реформування. Дисципліна охоплює теоретичні основи дидактичних ігор, їх класифікацію, принципи та методи застосування в освітньому процесі, а також аналіз ефективності використання ігор для розвитку пізнавальної діяльності учнів, формування критичного мислення та підвищення інтересу до історії.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета дисципліни – розвинути вміння майбутніх учителів історії ефективно використовувати дидактичні ігри як метод активного навчання, спрямований на підвищення пізнавальної активності учнів, розвиток їхнього критичного мислення та інтересу до історії через інтерактивні та ігрові форми навчання.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вивчити основи дидактичних ігор, їх класифікацію та роль у навчальному процесі. - Ознайомити студентів з методами розробки уроків, що включають ігрові елементи, для різних тем та етапів уроку. - Навчити студентів вибирати та адаптувати ігри відповідно до вікових та пізнавальних особливостей учнів. - Ознайомити студентів з методами оцінки ефективності ігор на уроках історії та вмінням коригувати їх за потреби. - Навчити студентів застосовувати ігрові методи для розвитку в учнів аналітичного мислення, здатності до порівняння, оцінки та аргументації, а також для розвитку творчого мислення. - Надати студентам можливість розробляти та впроваджувати власні дидактичні ігри для уроків історії, враховуючи навчальні цілі та контекст, в тому числі на численних онлайн-сервісах. - Оцінити, як застосування ігор може вплинути на мотивацію учнів до вивчення історії, підвищення їхнього інтересу та залучення до активного пізнання навчального матеріалу. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в основній (базовій) школі і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці

ЗК 3. Здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел. Компетентності в природничих науках і технологіях.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.

ФК 5. Здатність володіти системою знань із методики викладання історії і правознавства, знати зміст навчальних програм та підручників, засоби, методи та основні прийоми навчання, способи перевірки знань та умінь учнів та критерії оцінювання їхніх навчальних досягнень, форми позакласної та позашкільної роботи та ін.

ФК 9. Здатність самостійно організовувати навчально-виховний процес, добирати ефективні методи, прийоми, форми і засоби навчання, спрямовані на розвиток вікових та індивідуальних особливостей учнів, а також дотримуватися вимог безпеки життєдіяльності всіх учасників освітнього процесу. ФК 10. Здатність застосовувати інтерактивні методи і сучасні освітні технології навчання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
п'ятий	014 середня освіта (історія)	третій	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Теоретичні засади запровадження дидактичних ігор у середній школі	2	2	10
Тема 2. Технологія формування творчої особистості та дидактичні ігри.	2	2	10
Тема 3. Дидактичні ігри як засіб мотивації навчальної діяльності учнів	2	4	10
Тема 4. Методика організації та проведення дидактичних ігор	2	4	10
Тема 5. Дидактичні ігри як засіб формування критичного мислення	2	4	10

Тема 6. Онлайн-ігри при вивченні історії	2	2	10
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система

Університетська	Національна шкала		Шкала ECTS
90-100	відмінно	5	A
80-89	добре	4	B
70-79			C
60-69	задовільно	3	D
50-59			E
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	2	FX
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)		F

Оцінювання заліку відбувається згідно з Проложенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Івано-Франківськ, 2023 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.docx.pdf> Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	5 (40)
Модульна контрольна (включно із самостійною роботою)	20 (40)
Індивідуальне завдання	20
Максимальна кількість балів (залік)	100

Критерії оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях

5 балів — Відмінно.

Студент дає вичерпну та структуровану відповідь на запитання, охоплюючи всі основні аспекти теми. Відповідь є логічною, обґрунтованою та правильною з теоретичного і практичного боку. Відповідь ґрунтується на чітко визначених історичних поняттях і концепціях, їхній аналізі та застосуванні. Студент демонструє високу компетентність у використанні теоретичних знань для організації дидактичних ігор.

Виступ є добре аргументованим, студент переконливо пояснює свою точку зору, підтримуючи її конкретними прикладами з навчального матеріалу та наукових джерел. Студент демонструє здатність до критичного осмислення матеріалу, аналізує і синтезує інформацію, пропонує нові ідеї або точки зору, де це доречно. Приклади детально розкривають зміст теми, а також показують практичне застосування знань у реальних ситуаціях. Всі приклади відповідають поставленим запитанням і є важливими для розуміння теми. Бере активну участь у дискусіях, груповій роботі.

Виступ містить мінімум граматичних і стилістичних помилок, мовлення чітко, логічно і зрозуміле. Студент виразно викладає думки, дотримуючись академічного стилю. Відповідь має чітку логічну структуру (вступ, основна частина, висновки), що дозволяє слухачам легко зрозуміти основні ідеї.

4 бали — Добре.

Студент дає правильну відповідь на запитання, охоплює більшість ключових моментів, але відповідь може бути менш глибокою або деякі аспекти теми не розкриваються повністю. Відповідь в основному коректна, проте у деяких випадках студент може неточно застосовувати теоретичні поняття або недостатньо глибоко пояснювати певні аспекти. Студент підтримує свою відповідь прикладами з навчального матеріалу, але ці приклади можуть бути менш яскравими або недостатньо точно підібраними. Студент проявляє здатність до критичного аналізу, але не завжди глибоко розглядає можливі альтернативні погляди. Приклади надані і, в основному, відповідають темі. Деякі приклади можуть бути недостатньо детально розкриті, або ж не повністю відповідають контексту питання. Аргументація переважно логічна, але деякі моменти потребують уточнень. Бере участь у дискусіях, груповій роботі. Виступ має деякі граматичні помилки, але в цілому зрозумілий і чіткий. Використання термінів правильне, але інколи є незначні похибки у формулюваннях. Виступ структурований, але може бути трохи неузгодженим, деякі ідеї можуть бути викладені не в найкращій послідовності.

3 бали — Задовільно.

Студент відповідає на питання, але не охоплює всі важливі аспекти теми або залишає деякі питання без пояснення. Відповідь є неповною або дещо поверхневою. Теоретичні поняття застосовуються непослідовно, можуть бути не зовсім правильно інтерпретовані або неповно розкриті. Студент наводить приклади, але вони не завжди релевантні або детально пояснені. Інколи відповіді виглядають загальними або поверхневими. Студент може відсутність критичного осмислення матеріалу, аналіз фактичних помилок або відсутність власної точки зору на питання. Студент наводить приклади, але вони можуть бути обмеженими або не завжди відповідають поставленому питанню. Відіграє пасивну роль у груповій роботі. Виступ містить помилки у граматиці, стилі чи пунктуації, але вони не заважають розумінню змісту. Формулювання можуть бути не зовсім чіткими. Виступ частково структурований, деякі частини відповіді не зовсім логічно пов'язані, виклад може бути хаотичним.

2 2 бали — незадовільно

Студент не охоплює всі важливі аспекти теми, відповідь є поверхневою, або неправильна. Теоретичні поняття застосовуються некоректно. Студент погано орієнтується в поняттях, не здатний чітко роз'яснити основні аспекти теми. Відсутні переконливі приклади, або наведені приклади є нерелевантними і не пояснюють тему. Студент не аналізує ситуацію або факт, не може надати власне критичне бачення проблеми. Студент наводить приклади, але вони не відповідають поставленому завданню або є поверхневими. Більшість прикладів не підтверджують аргументацію. В груповій роботі участі не бере. Виступ має суттєві граматичні та лексичні помилки, які ускладнюють розуміння змісту. Формулювання нечіткі. Виступ не має чіткої структури, відповіді на запитання виглядають невизначеними або без логічної послідовності.

1 бал — Незадовільно.

Студент не зміг дати правильну відповідь на запитання або зовсім не надав жодної відповіді. Відповідь є абсолютно неправильною або неадекватною. Студент не орієнтується в темі, не розуміє основні поняття або їх не застосовує. Відсутня аргументація або надані приклади є

абсолютно недоречними або неправдивими. В груповій роботі участі не бере. Прикладів не наводить. Студент не проявляє здатність до аналізу, висловлює поверхневі або зовсім помилкові твердження. Виступ містить суттєві граматичні помилки, що ускладнюють розуміння. Виступ не має жодної структури, виклад безсистемний, ідеї хаотичні.

Критерії за контрольну роботу

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень (теоретичні питання)
1-2	Студент фактично не знає предмета, не володіє необхідними для виконання завдань вміннями, має обмежені знання теоретичного матеріалу, не розуміє специфіку використання методів, прийомів, засобів під час проведення дидакт. ігор на уроках історії на основі реалізації ком п підходу. Не наводить приклади використання на практиці
3-6	Студент володіє елементарними теоретичними знаннями, має елементарні вміння і навички проведення дидакт. ігор. При наведенні прикладів робить значні помилки.
7-9	Студент без помилок описує теоретичний матеріал, класифікує типи і види уроків, знає підходи щодо організації дидакт. ігор в загальних рисах. Наводить приклади використання на практиці з окремими помилками, плутає поняття, виявляє неточності у знаннях, не вміє пов'язувати матеріал із майбутньою діяльністю.
10-11	у цілому послідовно й логічно, самостійно відтворює навчальний матеріал теми із застосування дидакт. ігор, володіє інтерактивними технологіями в навчальній діяльності, виявляє розуміння застосування методів, прийомів, засобів навчальної діяльності, володіє навичками застосування їх на практиці при організації і розробці дидакт. ігор. Студент припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту, або при аналізі практичного матеріалу. Не виявляє творчості.
12-13	студент володіє виявив глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, зокрема, знає закономірності, принципи, методи, форми і засоби навчання школярів в рамках організації і проведення дидактичних ігор, способи вивчення пізнавального інтересу учнів, методичні принципи і прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів ін., знає і використовує індивідуальний і диференційований підходи, здатен (на) формувати загальні і предметні компетентності в учнів під час ігрової діяльності; може використовувати методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення учнів; володіє технологіями оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів при проведенні дидактичних ігор; має усвідомлені вміння і навички щодо застосування знань на практиці. володіє логікою предмета, висловлює власне ставлення до навчального матеріалу; виявляє розуміння методичних проблем використання різноманітних технологій; робить аргументовані висновки; зіставляє і систематизує методичний досвід застосування дидактичних ігор в рамках комп підходу; демонструє приклади застосування знань на практиці. Студент демонструє синтетичне мислення, а також здатність створити власний інтелектуальний і творчий продукт на основі глибоких знань і діяльнісного, компетентнісного, особисто-орієнтованого підходів.
Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень (практичне запитання)
1-3	Студент не може практично застосувати знання з дидактичних ігор. Мета і завдання не поставлені або майже не ставляться. Студент не використовує індивідуально-орієнтований, діяльнісний і компетентнісний підходи.
4-8	Студент елементарно практично застосовує знання з дидактичних ігор і здатен це реалізувати на прикладах. Методи, які застосовуються, не відповідають меті і завданням уроку, змісту і характеру навчального матеріалу, готовності до засвоєння.

	Учитель не заохочує індивідуальні навчальні досягнення учнів в ігровій діяльн., діяльнісний і компетентнісний підходи реалізовані на слабкому рівні.
9-13	Студент загалом практично застосовує знання з методики проведення дидактичних ігор. Інноваційні методи, які застосовуються, відповідають змісту і характеру навчального матеріалу, готовності учнів до засвоєння, але не відповідають меті і завданням уроку. Відповідно до змісту навчального матеріалу та методів роботи студент не підбирає оптимальні форми організації пізнавальної діяльності. Матеріал перевантажений зайвими фактами, основні теоретичні положення не виділені.
14-17	Студент використовує індивідуально-орієнтований, діяльнісний і компетентнісний підходи при розробці дидактичних ігор. Володіє практичним застосуванням інноваційних технологій (але не виявляє творчості, є не значні прогалини) Стимулює обґрунтування, аргументацію відповідей учнів, в тому числі з використанням фактів з інших галузей знань, заохочує ініціативу і самостійність учнів, заохочує індивідуальні навчальні досягнення, але не може сформулювати творче мислення учнів.
18-20	Студент враховує особливості диференційованого навчання (враховує особливості пам'яті, уваги, мислення, темпу засвоєння, рівня розуміння, здоров'я і т.п.), проблемного навчання (проблемні питання і ситуації, в тому числі і на стику наук), діалогового навчання (вільне обговорення і дискусії), рефлексивного навчання (оцінки учнями корисності уроку, свого психологічного стану), колективної мислительної діяльності при розробці дидактичних ігор, передбачена рефлексія, вміння порівнювати досягнуті результати на уроці з очікуваними. Застосовує різноманітні варіанти поєднання методів, прийомів формування мислительних дій учнів при організації дидактичних ігор. Студент демонструє здатність створити власний учительський стиль з реалізацією усіх підходів, в основі якого є ефективне використання сучасних інновацій.

Критерії індивідуальної роботи

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1-2	Проект або відсутній або виконаний із значними помилками, що свідчить неможливість використання студентом вмінь і навичок на практиці.
3-4	Студент знає підходи щодо організації навчально-виховної діяльності вчителя історії на основі особистісно-орієнт, діялісного і компетентнісного підходу при розробці дидактичних ігор, однак на практиці задовільно їх реалізовує. Відбір інформаційного, навчально-пізнавального матеріалу до ігор є не повним; створює кейс із значними помилками.
5-6	знає підходи щодо організації навчальної ігрової діяльності учителя історії з реалізацією компетентнісного підходу, однак на практиці задовільно їх реалізовує. При відборі інформаційного, навчально-пізнавального матеріалу робить значні помилки; створює кейс, не використовуючи інновацій.
7-8	Студент добре володіє навичками застосування ігрової навчальної діяльності на практиці, при відборі інформаційного, навчально-пізнавального матеріалу робить не значні помилки; створює кейс, однак виявляє відсутність творчості, повністю реалізує компетентнісний підхід.
9-10	Студент здійснює відбір інформаційного, навчально-пізнавального матеріалу; здійснює вдаль проектування дидактичних ігор, організацію та підготовку творчих кейсів; студент виявляє вміння включити усіх учнів в інноваційну навчальну діяльність; здійснювати контроль; аналізувати кінцеві результати, оптимально поєднувати теоретичний і практичний аспекти навчання за умови використання

	інновацій; та етапів розробки технологій. Студент здатний презентувати власні моделі розробок по конкретним урокам, готує різноманітний роздатковий матеріал, створює різнотипні комп'ютерні програми адаптовані до школи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент немає нб (або відпрацьоване), немає негативних оцінок за семінари (або відпрацьовані), немає негативних оцінок за колоквіуми (або відпрацьовані), немає негативних оцінок за індивідуальне завдання (або відпрацьовані). Підсумкова оцінка вище 50 балів
Підсумковий контроль	форма контролю залік форма здачі - підсумкова Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: написані вчасно, студент немає негативних оцінок за письмові роботи (або відпрацьовані), немає нб (або відпрацьовані). Поточні оцінки позитивні або відпрацьовані, самотійна робота оцінена на позитивну оцінку, індивідуальне завдання виконано на достатньому рівні. У випадку негативної оцінки на третьому талоні або не допуску до нього внаслідок не виконання навчального плану студент має право на повторне вивчення курсу, яке регулюється [Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf). Режим доступу: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

[Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і регламентує умови навчання здобувачів вищої освіти університету за індивідуальним графіком. Режим доступу: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: [Наказ №529 від 27.09.2022 р. “Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету”](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96529-%D0%B2%D1%96%D0%B4-27.09.2022.pdf) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96529-%D0%B2%D1%96%D0%B4-27.09.2022.pdf>

[Наказ №530 від 27.09.2022 р. “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника”](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96530-%D0%B2%D1%96%D0%B4-27.09.2022.pdf) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96530-%D0%B2%D1%96%D0%B4-27.09.2022.pdf>

[Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника \(нова редакція\)](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>

[Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності \(нова редакція\)](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-Комісію-з-питань-етики-та-академічної-доброчесності.pdf) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-Комісію-з-питань-етики-та-академічної-доброчесності.pdf>

[Положення про запобігання академічному плагіату \(нова редакція\)](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

[Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету](#)

[імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf)
[Наказ 1093 про створення комісії https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/nakaz-1093_-pro-stvorennia-komisii.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/nakaz-1093_-pro-stvorennia-komisii.pdf)

[Наказ 1099 від 31.12.24р. Про зміну в складі Комісії з етики та академічної доброчесності https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/nakaz-1099-vid-31.12.24r.-pro-zminu-v-skladi-komisii-z-etykuta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/nakaz-1099-vid-31.12.24r.-pro-zminu-v-skladi-komisii-z-etykuta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf)

[Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)
[Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”](#)
<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять–є обов’язковими!!! Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується документом [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника](#) .

Неформальна освіта:

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується документом [Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf)

8. Рекомендована література

- Баханов К. Навчання історії за інтегрованою системою. *Історія в школі*. 2000. № 2. С. 14–18.
- Баханов К. Навчання історії за проектною системою. *Історія в школі*. 2000. № 3. С. 33–41.
- Баханов К. Технологія групової творчої справи в навчанні історії в школі. *Історія в школах України*. 2000. № 1. С. 23–28.
- Бех І. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ – Чернівці: «Букрек», 2018. 320 с. URL: http://lib.iitta.gov.ua/717891/1/Особистість_на_шляху_до_духовних_цінностей.pdf
- Власов В. Методика контролю навчальних досягнень учнів з історії в контексті компетентнісно-орієнтованого навчання. *Історія в школах України*. 2007. № 6. С. 15–21.
- Гриценко А. Формування інформаційної компетентності: аналіз теоретичного поняття. *Історія в школі*. 2013. Липень–серпень. С. 12–15.
- Гриценко А. Дослідження структури та складових елементів інформаційної компетентності старшокласників у процесі її формування. *Історія в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 27–24.
- Десятов Д. Використання мережевих технологій як засобу організації кооперативної діяльності учнів в процесі навчання історії. *Історія в школі*. 2013. Липень–серпень. С. 16–19.
- Десятов Д. Використання ВЕБ-КВЕСТУ як методу розвитку дослідницьких умінь учнів у процесі навчання історії. *Історія в школі*. 2012. Вересень. С. 22–25.
- Задорожна Л. Навчити працювати самостійно (інтеграційний метод роботи з історичними документами). *Історія в школах України*. 2004. № 5. С. 7–10.
- Колеснікова М. С. Критичне мислення майбутнього вчителя історії як показник якості професійної підготовки. *Дидактика*. 2020. № 20. С. 101–104. URL: <http://dSPACE.pnpu.edu.ua/handle/123456789/13753>. (дата звернення 14.08.2024)
- Коляда І. Урок-історична вікторина – ефективна форма організації реалізації засад особистісно-орієнтованого навчання. *Історія в школі*. 2005. № 1. С. 22–26.

Комаров В. До питання про систему методів навчання історії в школі (загальнометодичний аспект). *Історія в школах України*. 2003. № 5. С. 26–29.

Маринченко Г. Сторітеллінг як інноваційний метод в українській педагогіці та його використання на уроках історії. Теорія та методика навчання суспільних дисциплін. 2019. Випуск 7. С. 10–13.

Мисан В. Сучасний урок історії: типологія, структура, характеристика форм. *Історія в школі*. 2006. № 2. С. 20–23; № 3. С. 20–23.

Павленко Л. Словесно ігрова форма навчання. *Історія в школах України*. 2001. № 6. С. 23–27.

Пометун О., Гупан Н., Власов В. Компетентнісно орієнтована методика навчання історії в основній школі: методичний посібник. К. : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 208 с.

Пометун, О. Реалізація компетентнісного і діяльнісного підходів у сучасному підручнику історії. *Український Педагогічний журнал*. 2015. (2), 146–157.

Пометун О., Гупан Н. Таксономія Б. Блума і розвиток критичного мислення школярів на уроках історії. *Український педагогічний журнал*. 2019 . № 3. С. 50- 58.

Сухарева С. Від краю до краю, Або Україна на картах впродовж історії. *Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання*. 2018. Травень–червень. № 3 (73). С. 24–29.

Тележинська А. Використання комп'ютерно-орієнтованих технологій у процесі викладання історії у ЗНЗ. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2013. Вип. 36. С. 53–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2013_36_14.

Терно С. Як підвищити ефективність навчання? (Науково-технологічні засади формування історичних понять). *Історія в школах України*. 2003. № 5. С. 21–25.

Терно С. Якість засвоєння історичних понять учнями загальноосвітніх шкіл. *Історія в школах України*. 2000. № 4. С. 28–32.

Турянська О. Методика особистісно орієнтованого навчання історії в школі: навч. посіб. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 222 с.

Фрейман Г. Формування аксеологічної компетентності на уроках історії України в 11 класі. *Історія в школах України*. 2007. № 6. С. 13–14.

Шеремет М. До проблеми формування критичного мислення особистості. *Історія в школі*. 2006. № 7–8. С. 15–17.

Armstrong P. Bloom's Taxonomy. 2014. URL: <https://cft.vanderbilt.edu/guidessubpages/blooms-taxonomy/#2001>. (дата звернення 14.08.2024)

Bloom B. S. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. New York: Longmans, 1984. 207 p. <https://www.uky.edu/~rsand1/china2018/texts/Bloom%20et%20al%20Taxonomy%20of%20Educational%20Objectives.pdf/> (дата звернення 24.05.2024)

Dunn J. The Historian's Responsibility for the Future: Recording Covid-19 for the Next Generation. *Teaching History. A Journal of Methods*. 2021. Vol. 46 № 1. P. 23– 25. DOI: <https://doi.org/10.33043/TH.46.1.23-25>. (дата звернення 14.08.2024)

Garrone-Shufran S. Preparing Teachers to Teach the Language of History. *Teaching History. A Journal of Methods*. 2020. Vol. 45. № 2. P. 2–17. DOI: <https://doi.org/10.33043/TH.45.2.2-17>.

Young C. Embracing the Digital Revolution in the History Classroom. *Teaching History. A Journal of Methods*. 2018. Vol. 44. № 2. P. 2–16. DOI: <https://doi.org/10.33043/TH.43.2.2-16>. (дата звернення 14.08.2024)

Computer game as an element of modern culture: [Electronic resource] Access mode: <http://ua.textr.com/erat-8411-1.html> (дата звернення 14.08.2024)

Computer games as an important factor in the formation of life skills [Electronic resource] Access mode: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/28614/> Formation of skills in the space of computer games: [Electronic resource] Access mode: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=6&n=27&c=395> (дата звернення 14.08.2024)

What is eSports and how is this culture developed in Ukraine [Electronic resource] Access mode: <https://www.radiosvoboda.org/a/29189982.html>(дата звернення 14.08.2024)

Bell, J. (2018). "Using Virtual Reality and Augmented Reality in the Classroom." *International Journal of Information and Education Technology*, 8(9), 665-670.

Dalgarno, B., & Lee, M. J. (2010). "What are the learning affordances of 3-D virtual environments?." *British Journal of Educational Technology*, 41(1), 10-32.

Squire, K., & Jan, M. (2007). "Mad City Mystery: Developing scientific argumentation skills with a place-based augmented reality game on handheld computers." *Journal of Science Education and Technology*, 16(1), 5-29.

Sun, C., et al. (2018). "An Exploration of the Application of Augmented Reality in History Education." *2018 13th International Conference on Computer Science & Education (ICCSE)*, 354-358.

Хміль Наталія; Галицька-Дідух Тамара; Цяньці Ван. Використання віртуальної і доповненої реальності в українській освіті. *Академічні візії*. 2023. №22. <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/505>

Галина Батрбеківна Черушева, Тетяна Олександрівна Кравцова, Тамара Вячеславівна Галицька-Дідух. Актуальні проблеми викладання педагогічних дисциплін: формування інтерактивного онлайн-середовища. *Академічні візії*. 2023. №19. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/384> (дата звернення 14.08.2024)

Слюсаренко Н. В. Гра та її використання в процесі підготовки майбутніх учителів. *Педагогічні науки : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. Вип. 44. С. 298-305. Режим доступу: <http://ekhsuir.kspu.edu/123456789/12349>* (дата звернення 01.08.2024)

Косенко, Ю. М. Застосування комп'ютерних дидактичних ігор у навчанні історії школярів з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах інклюзивного класу [Текст] / Ю. М. Косенко, О. В. Боряк, О. М. Король. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 77, № 3. С. 76–89.

Гончарова Н.О. Використання ігрових технологій при вивченні STEM-дисциплін URL: https://www.youtube.com/watch?v=MirZapWiIjc&list=PLKryum2977DEEWFKG_DT30y01F0hDP-AZ (дата звернення 14.08.2024)

Бібік Н. М. Нова українська школа : поради для вчителя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»». 2017. 206 с.

Заруцька В.О., Жиленко М.В. Дидактичні настільні ігри як інструмент підвищення ефективності викладання у вищій школі. *Науковий журнал «Молодий вчений»* № 4 (92) квітень 2021. С. 46-50.

Пуйо О. І. Рухливі ігри як засіб формування ціннісних орієнтацій дітей старшого дошкільного віку. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. – Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, 2021. Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/35479/1/%D0%90%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9F%D1%83%D0%B9%D0%BE.pdf (дата звернення 14.08.2024)

Васько О.О. Створення інтерактивних дидактичних ігор засобами Microsoft Office Power Point. *Фізико-математична освіта*. 2019. Випуск 3(21). С. 25-31.

Швейгер Н. Р. Комп'ютерні дидактичні ігри як засіб розвитку особистості школярів . *Перспективи розвитку сучасної науки та освіти : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 14-15 липн. 2023 р.)*. Львів : Львівський науковий форум , 2023 . С. 34-35

Викладач Галицька-Дідух Т.В., доцент кафедри історії України і методики викладання історії